

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 25C/59/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117224744
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Heinrich
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4117224744.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci žalobcu: Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. - L. XXXX/XX, zastúpený: BAJO LEGAL, s.r.o. IČO: 36 860 581, so sídlom Bratislava - Landererova 8, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava - Štúrova 2, IČO 00166481 zastúpená JUDr. Juditou Sailerovou, prokurátorkou Okresnej prokuratúry Nitra, o zaplatenie sumy 32.960 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Petrom Heinrichom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 26.733,81 eura s 5% úrokom z omeškania zo sumy 12.166,14 eura od 03.04.2017 do zaplatenia, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žalobcovi voči žalovanému súd priznáva náhradu trov konania v rozsahu 62,22%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom zo dňa 07.07.2017 domáhal náhrady škody v sume 12.960 eur a nemajetkovej ujmy v sume 20.000 eur. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 04.09.2008 bolo voči žalovanému začaté trestné stíhanie pre trestný čin podvodu. Voči uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá. Dňa 26.03.2013 prokuratúra podala na súd obžalobu. Špecializovaný trestný súd dňa 12.05.2015 žalobcu oslobodil. Po odvolaní prokurátora NS SR uznesením zo dňa 05.10.2016 zamietol odvolanie prokurátora. Za obhajobu v trestnom konaní žalobca zaplatil sumu 12.960 eur, za každý úkon bola dojednaná odmena 130 eur. Žalobca celý čas poukazoval na to, že skutok nie je trestným činom. Obžaloba bola podaná napriek slabej dôkaznej situácii. Nedôvodné trestné stíhanie viedlo k zhoršeniu psychického stavu žalobcu. Vec bola značne medializovaná. Hrozil mu trest odňatia slobody od 5 do 12 rokov. trestné konanie trvalo viac ako 8 rokov čo bolo neúmerne dlho. Nárok si uplatnil na GP SR. Žalovaný odmietol plniť listom doručeným 03.04.2017.

2. Právny zástupca žalobcu sa pridrižoval podaného návrhu. Zotrvával v celom rozsahu na náhrade škody za uhradené trovy konania. Nestotožňoval sa s námietkou žalovaného. Poukazoval na súdnu koncentráciu konania. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, žalobcovi v trestnom konaní hrozil až 12 ročný trest. Trestné konanie sa viedlo neúmerne dlho, čo bolo spôsobené liknavosťou orgánov činných v trestnom konaní. Žalobca nie je rozvedený. K úkonom uvádzal, že porada s klientom pod položkou 28 bola potrebná vzhľadom na to, že predchádzala návrhu na vykonanie dôkazov čo bolo potrebné spraviť v konkrétnom časovom limite. Pred konzultáciou pod položkou 41 prebehlo hlavné pojednávanie. Čo sa týka konzultácie pod bodom 30 tento nasledoval potom, ako bola podaná obžaloba zo dňa 26.3.2013 čo teda bolo po poslednej konzultácii. Čo sa týka úkonov jedna a tri, tak úkon jedna je prevzatie zastupovania a úkon tri bolo štúdium spisu. Ohľadne ďalších namietaných úkonov zotrval na písomnom

vyjadrení. Vzniesol námietku voči koncentrácii súdneho konania ohľadne posledného písomného vyjadrenia žalovaného. Uvádza, že konzultácií s klientom bolo omnoho viac ako špecifikovali, keď v trestnom konaní bývajú v kontakte tak raz za dva týždne. Pri prevzatí dokladov dňa 18.7.2008 predpokladal že bolo aj štúdium spisu. Ohľadne ostatných úkonov sa pridrižoval písomného a ústneho vyjadrenia. Podľa jeho výpočtu 63 úkonov s vylúčením úkonu 3,28,37,41,44,45 špecifikácie, so zarátaním režijného paušálu a DPH, predstavujú trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní sumu 9.970,14 eura. Spolu s cestovnými nákladmi to predstavuje sumu 12.166,14 eura.

Pridrižoval sa písomných a ústnych vyjadrení. Mal zato, že bolo preukázané že na základe nezákonného rozhodnutia vznikla žalobcovi škoda ktorú si v tomto konaní uplatňoval. Čo sa týka skutočnej škody ani žalovaný nerozporoval 62 úkonov právnej pomoci. Čo sa týka nemajetkovej ujmy trestné konanie trvalo neprimerane dlho. Žalobca musel absolvovať množstvo úkonov, pričom toto narušilo jeho psychickú a fyzickú integritu keď sa stále cítil nevinný, pričom za predmetný zločin mu hrozilo 5 až 12 rokov. Tento stav neistoty trval 8 rokov až do rozhodnutia NS o odvolaní prokurátora. Negatívny vplyv malo trestné konanie aj na rodinu, neprimeraný bol ranný zásah v dome žalobcu, medializácia, pričom bolo uvedené aj celé meno žalobcu a napriek oslobodeniu boli reakcie ľudí negatívne. Žiadal návrhu vyhovieť a priznať náhradu trov konania.

3. Žalobca uvádzal, že sa pridrižava podaného návrhu. Predmetné trestné konanie mal výrazný vplyv na jeho rodinný život a prácu. Už ako svedok sa zúčastnil množstva výsluchov niekedy až tri krát týždenne, musel cestovať za nimi do Nítry a Trnavy, kde bol predvolávaný, veľa krát iba telefonicky. Strávil tam veľa času, ale aj so samotným cestovaním s čím boli splnené náklady. Nežiadal aby bol vypočúvaný v mieste bydliska. Potom bol aj sám obvinený a opätovne absolvoval výsluchy, tu už mal aj právneho zástupcu. V tom čase mal živnosť, ktorú musel zrušiť, keďže ju nestíhal pri trestnom konaní vykonávať. Išlo o práce na strechách a zateplovanie, kde boli termíny ktoré nemal šancu stíhať. Nepamätá si však kedy živnosť zrušil. V čase trestného stíhania ho obťažovali aj novinári, ktorý boli aj na jeho ulici, natáčali pred jeho domom, obťažovali ho otázkami. Toto sledovali aj známy a susedia, ktorý sa mu radšej vyhýbali, aby aj oni sa nestali stredobodom pozornosti. Po čase sa to zlepšilo. Podľa jeho názoru malo trestné konanie a s tým súvisiace veci vplývať na zdravotný stav jeho manželky, ktorá zomrela na rakovinu v roku 2012. Súvislosť však nevie preukázať. Obťažujúce napríklad však bolo keď im urobili domovú prehliadku ráno o piatej, skoro vyvalili dvere, nahrnulo sa k nim množstvo policajtov. Čo sa týka jeho trestnej veci kolega z bývalej práce so štátnych lesov ho oslovil či mu nevie pomôcť s reštitúciou, on za týmto účelom oslovil ďalšieho známeho p. F., k čomu boli vydané predmetné splnomocnenia na zastupovanie dotknutých osôb. V podstate malo ísť len o zastupovanie pred správnymi orgánmi, nie pred súdom. Vec sa ani nemala týkať toho, že by zastupoval niekoho v konaniach o určenie otcovstva voči nebohému grófovi. S advokátku Q. sa stretol asi tri krát, je možné že jej dával aj nejaké splnomocnenie, ale už si nepamätá načo to bolo. Postupom sa zistilo, že aj ďalší čo boli s ním stíhaní o ničom nevedeli, pričom obdobie trestného stíhania bolo zložitá, napr. aj skôr ako nemal právneho zástupcu boli výsluchy u vyšetrovateľov psychicky náročné keď vyšetrovatelia sa správali tak, že niečo spáchal. K namietaným úkonom žalobca uvádzal, že on si konkrétne nepamätá o čom boli dotknuté konzultácie, s právnym zástupcom však vždy spisovali záznam o konzultáciách. Ohľadne pojednávani body 44, 45 išlo aj o pojednávania ktoré sa konali poobede po prestávke. Rozmýšľal aj nad konaním voči novinárom, alebo to mu bolo odporúčené že to už bolo premlčané, s čím však nie je spokojný.

4. Zástupkyňa žalovaného uvádzala, že sa pridrižava podaných vyjadrení. Poukazuje na to, že trestné konanie neoblo nezákonné a judikatúra v tomto zmysle aj začína postupovať tak že v prípade že trestné konanie nebolo nezákonné a napriek tomu bol obžalovaný oslobodený nemôže mu vznikáť nárok na náhradu škody. Orgány činné v trestnom konaní inú možnosť ako vedenie trestného konania ani nemali. Zotrváva na námietkach voči jednotlivým úkonom keď žalobca nedokladoval žiadne konzultácie s právnym zástupcom v trestnom konaní a doteraz nešpecifikoval dohodu ohľadne toho čo je jeden úkon vo veci. Nepovažovala za sporné nárok žalobcu ohľadne špecifikácie výšky nároku na náhrady škody za právne zastupovanie v tom zmysle, že má nárok za každý jeden akceptovaný úkon nárok na tarifnú odmenu. Taktiež akceptuje že má žalobca z tohto titulu nárok na režijný paušál s DPH. Vzhľadom na vykonané dokazovanie mala zato, že nárok žalobcu nie je dôvodný keď nestačí len oslobodenie žalobcu spod obžaloby na nárok na náhradu škody pre nezákonné rozhodnutie. Štát v zastúpení orgánov činných v trestnom konaní mal povinnosť stíhať trestný čin. Až výsledky dokazovania pred súdom viedli k rozhodnutiu aké súd vydal. Je pravdou, že vo veci bolo dlhšie trestné konanie, avšak toto bolo z dôvodu závažnejšieho trestného činu a potreby rozsiahleho dokazovania a zabezpečovania

dôkazov. Žalovaný akceptoval 62 úkonov právnej pomoci. V prípade priznania nároku žiadala o dlhšiu lehotu splatnosti.

5. Svedkyňa U. L. uvádzala, že je dcérou žalobcu. V čase začatia trestného stíhania voči otcovi mala 13 rokov. Viac sa venovala športu, škole, priateľom, čiže to až tak nevnímala, napriek tomu evidovala že situácia v rodine je iná, trestného stíhania sa bál otec aj rodina, čo bude ak ostane iba jeden rodič. Nemá súrodencov. Tiež spolužiačka sa jej vtedy pýtala prečo bol jej otec v televízii, ale bližšie to nerozoberala. Pamätala si keď mali domovú prehliadku, bolo to v skorých ranných hodinách, keď spali. V deň predtým sa učila na odpoveď, nakoniec nemohla ísť ani do školy. Po psychickej stránke vnímala to, že sa rodičia aj príbuzný báli čo bude, vnímala ich stres. Stres vnímala hlavne u rodičov, nie u seba. Spolužiačka či susedia nijak s ňou vec trestného konania nerozoberali. Keď bol otec oslobodený, padol im kameň zo srdca.

6. Súd vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to : žalobou z čl. 1-6, rozsudkom špecializovaného súdu z čl. 9-22, uznesením NS z čl. 23-28, špecifikáciou úkonov z čl. 29-35, vyjadrením žalovaného z čl. 41-44, čl. 53-54, čl. 103,104, vyjadrením žalobcu z čl. 48-50, čl. 58, čl. 63-70, dokladmi o platbe z čl. 71-87, pripojeným spisom PK 2T/9/13, vyjadrením žalobcu z čl. 125-130, záznamom z porady s klientom z čl. 132-134, článkom na internete s názvom Ľavobočkovia z čl. 135-137, článkom SME s názvom "V kauze dedičstva grófov uspeli na súde obžalovaný" z čl. 138-140, diskusiou k článku z čl. 141, potvrdením o ukončení podnikania z čl. 142, vyjadrením Krajskej prokuratúry Nitra z čl. 147, vyjadrením Generálnej prokuratúry SR z čl. 148, vyjadrením MV SR z čl. 149, vyjadrením Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR z čl. 150, daňovými priznaniami žalobcu z čl. 152-157, čl. 159-165, čl. 168-173, čl. 176-181, čl. 184-190, potvrdením Úradu práce z čl. 158, čl. 191, rodným listom dcéry z čl. 166, čl. 174, potvrdením o návšteve školy z čl. 167, čl. 175, čl. 193, vyjadrením z MV SR z čl. 195, vyjadrením žalobcu z čl. 200-201, záznamom o vyhotovení fotokópii z čl. 202, poverením z čl. 203, vyjadrením žalovaného z čl. 210-211 a zistil tento skutkový a právny stav :

7. Žalobca sa podaným návrhom zo dňa 07.07.2017 domáhal náhrady škody v sume 12.960 eur a nemajetkovej ujmy v sume 20.000 eur. Uznesením vyšetrovateľa ČVS PPZ-74/BPK-Z_207 zo dňa 04.09.2008 bolo voči žalovanému začaté trestné stíhanie pre zločin podvodu, keď dňa ako splnomocnený zástupca fyzických osôb na základe rozhodnutia súdu o určení otcovstva uplatňoval na Obvodných pozemkových úradoch vrátenie vlastníctva najmenej v hodnote 160.000.000,-SK. Voči uzneseniu podal sťažnosť ktorá bola zamietnutá. Dňa 26.03.2013 prokuratúra podala na súd obžalobu. Špecializovaný trestný súd v konaní sp. zn. PK-2T/9/2013 dňa 12.05.2015 žalobcu oslobodil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. NS SR uznesením zo dňa 05.10.2016 sp.zn. 6 To 13/2015 zamietol odvolanie podané prokurátorom. Za obhajobu v trestnom konaní žalobca zaplatil sumu 12.960 eur, za každý úkon právnej pomoci, podľa dohody 130 eur a režijné resp. cestovné náklady. Paušálna odmena za jeden úkon podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. bola od 105,36 eura do 143 eur. Žalobca psychicky ťažko znášal celú situáciu. Trestné konanie malo výrazný vplyv na jeho život. Zúčastnil sa množstva výsluchov, musel veľa cestovať. V čase obvinenia mal živnosť ktorú musel zrušiť, keď ju nestíhal pri trestnom konaní vykonávať. V čase trestného konania ho obťažovali novinári. Natáčali ho pred domom, obťažovali ho otázkami. V novinách bolo celé jeho meno, aj po oslobodení verejnosť sa negatívne vyjadrovala, oslobodenie neakceptovala. Toto sledovali známi a susedia, pre čo sa mu aj vyhýbali čo sa po čase zlepšilo. Podľa žalobcu trestné konanie negatívne vplývalo aj na nepriaznivý zdravotný stav jeho manželky ktorá v roku 2012 zomrela na rakovinu. neprimerane ho obťažovali, keď domovú prehliadku u neho urobili ráno o piatej hodine, skoro vyvalili dvere. Výsluchy boli náročné, vyšetrovatelia sa správali tak, že niečo spáchal. Dcéra žalobcu U. L. vypočutá ako svedkyňa mala v čase začatia trestného konania 13 rokov. napriek tomu, že to až tak nevnímala, evidovala, že situácia v rodine je iná, trestného stíhania sa bál žalobca aj rodina, vnímala ich stres. Na vec sa jej pýtala aj spolužiačka. V čase domovej prehliadky ešte spali, nakoniec nemohla ísť ani do školy. Z uvedeného dôvodu sa domáhal nemajetkovej ujmy v sume 20.000 eur. Nárok si uplatnil na GP SR. Žalovaný odmietol plniť listom doručeným 03.04.2017. Žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť. Ani oslobodzujúcu rozsudok neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné. Nebolo preukázané, že by vznesenie obvinenia bolo nezákonné. Štát má povinnosť preskúmať podozrenia z trestnej činnosti. Žalovaný za to nemôže niesť zodpovednosť. Dlhšie trestné konanie sa viedlo z dôvodu závažného trestného činu. Žalobca a žalovaný sa zhodli na 62 úkonoch právnej pomoci právneho zástupcu žalobcu v trestnom konaní, taktiež na nároku odmeny za každý úkon vo výške tarifnej odmeny a nároku na režijný paušál. Žalobca žiadal ďalších sedem úkonov. Žalovaný s nimi nesúhlasil. Išlo o pojednávania dňa 04.02.2014,

12.05.2014, 13.05.2014, každé bolo kratšie ako udával žalobca v rozsahu o jeden úkon. Žalobca si samostatne uplatňoval úkon porada s klientom a prevzatie zastupovania, štúdium spisu, neskôr opravil, že išlo o úkon štúdium spisu avšak žalovaný to považoval za jeden úkon. Podľa záznamu zo dňa 18.07.2008 si právny zástupca žalobcu v tento deň prevzal listinné materiály v počte 202 strán v čase od 14,25 do 14,30 hod. Žalovaný namietal aj úkony - konzultácie s klientom zo dňa 16.04.2014, 26.03.2013 a 10.10.2013, keď od poslednej porady neprišlo v trestnom konaní k žiadnej zmene. Od konzultácie zo dňa 03.12.2012 nedošlo k žiadnej zmene v trestnom spise do konzultácie zo dňa 26.03.2013, jediným úkonom bolo prečíslovanie časti spisu. Pred konzultáciou zo dňa 10.10.2013 predseda senátu vyzval na návrhy na vykonanie dokazovania. Od konzultácie zo dňa 10.03.2014 neprebehlo riadne hlavné pojednávanie do konzultácie zo dňa 16.04.2014, keď uvedené pojednávanie bolo odročené bez vykonania dokazovania vo veci.

8.Podľa Čl.19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

9.Podľa Čl.19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

10.Podľa Čl. 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

11.Podľa Čl. 50 ods. 1 Ústavy SR len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy.

12.Podľa Čl. 50 ods. 2 Ústavy SR každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

13.Podľa Čl. 50 ods. 3 Ústavy SR obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

14.Podľa Čl.154c ods. 1 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

15.Podľa Čl. 5 ods. 5 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

16.Podľa Čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

17.Podľa Čl. 6 ods. 2 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

18.Podľa Čl. 6 ods. 3 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;
d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;
e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

19. Podľa Čl. 8 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

20. Podľa Čl. 8 ods. 2 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

21. Podľa Čl. 13 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

22. Podľa Čl. 17 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. nič v tomto Dohovore sa nemôže vykladať ak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to Dohovor ustanovuje.

23. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

25. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

26. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

27. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

28. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, 3) a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy, 3) a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

d) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,

e) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak v dôsledku nesprávneho prebratia smernice Európskej únie alebo ak v dôsledku nedodržania lehoty určenej na jej prebratie vznikla škoda pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

g) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,

h) Národná banka Slovenska, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

i) verejnoprávna inštitúcia, záujmová samospráva alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

j) Národná rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

k) Súdna rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

l) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,

m) orgán príslušný podľa podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

29. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

30. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

31. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

32. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

33.Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

34.Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

35.Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

36.Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

37.Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a)

38.Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

39.Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

40.Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. 9) Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

41.Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

42.Podľa § 13 zákona č. 274/2017 o obetiach trestných činov celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.12)

43.Podľa § 12 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb tarifná odmena advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a v konaní o priestupkoch pri obhajobe v trestnom konaní vo veciach, v ktorých súd prvého stupňa rozhoduje

na neverejnom zasadnutí, je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby jedna dvadsaťštvrtina výpočtového základu.

44.Podľa § 12 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica

- a) neprevyšuje päť rokov, jedna dvanásťtina výpočtového základu,
- b) prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu,
- c) prevyšuje desať rokov alebo za ktorý možno uložiť výnimočný trest, jedna šestina výpočtového základu.

45.Podľa § 12 ods. 6 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb na zmenu kvalifikácie trestného činu v trestnom konaní sa neprihliada.

46.Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,
- b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,
- c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, 4) pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín, ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,
- d) vypracovanie právneho rozboru veci okrem trestnoprávnej veci,
- e) návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, mimoriadne dovolanie, podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona,
- f) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

47.Podľa § 14 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu; dĺžka trvania porady alebo rokovania s klientom, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, sa preukazuje potvrdením príslušného ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody,
- b) rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu.

48.Podľa § 14 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) návrh na predbežné opatrenie a odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na zabezpečenie dôkazu alebo dedičstva,
- b) odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu,
- c) návrhy a sťažnosti vo veciach, o ktorých sa rozhoduje na verejnom zasadnutí, s výnimkou návrhu na obnovu konania,
- d) účasť na verejnom zasadnutí, ak nejde o odvolanie alebo obnovu konania,
- e) ak ide o výkon rozhodnutia alebo exekúciu, prevzatie a prípravu zastúpenia, návrh na začatie konania, vyjadrenie k takému návrhu, zastupovanie na pojednávaní, odvolanie proti rozhodnutiu a vyjadrenie k takému odvolaniu.

49.Podľa § 14 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (4) Odmena vo výške jednej tretiny základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, ak nepresiahne jednu hodinu,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s protistranou, ak nepresiahne jednu hodinu.

50.Podľa § 14 ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena vo výške jednej štvrtiny základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) návrh na opravu odôvodnenia rozhodnutia, na odstránenie následkov zmeškania lehoty a na zmenu rozhodnutia o plnení v splátkach,
- b) zastupovanie alebo obhajoba na pojednávaní, pri ktorom sa iba vyhlásilo rozhodnutie, alebo zastupovanie a obhajoba na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednania veci.

51.Podľa § 14 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 až 3, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie.

52.Rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo 53/93 zo dňa 28.06.1993 bolo prejedikované, že ten proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovenia §§ 1 až 4 zák. č. 58/1969 Zb. zásadne právna náhrada škody, spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby, a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený alebo si ho zvolil sám. Vzhľadom na zmenu zákonnej úpravy sa to vzťahuje aj na zákon č. 514/2003 Z.z. i s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 zo dňa 18.10.2010 podľa ktorého rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Z rozsudku NS ČR sp. zn. 1Cz 41/1990 vyplýva, že v prípade oslobodenia obvineného sa považuje rozhodnutie o vznesení obvinenia, za nezákonné. Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07.07.2016 pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia je rozhodujúce či sa podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ak bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, uznesenie ktorým bolo vznesené obvinenie je vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca. Z dôvodu objektívnej zodpovednosti za výsledok trestného konania sa celé trestné stíhanie proti žalobcovi považuje za nezákonné. Za spôsobenú škodu zodpovedá štát. Orgánom konajúcim vo veci náhrady škody v mene štátu je GP SR (rozsudok NS SR sp. z. 8Cdo 289/2014 zo dňa 14.10.2015). Podľa § 4 ods. 1, písm. f), zák. č. 514/2003 Z. z., o veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, alebo správnom konaní. Zodpovednosti sa žalovaný nemôže zbaviť, lebo prokurátor nezrušil uznesenie o vznesení obvinenia a podal na súde obžalobu, dokonca voči oslobodzujúcemu rozhodnutiu špecializovaného súdu odvolanie na NS SR. Voči uzneseniu o začatí trestného stíhania podal žalobca s poukazom na § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. sťažnosť. Z obsahu trestného konania nebolo zistené, že by žalobca nejakým svojich nevhodným správaním čo konaním zadal príčinu pre začatie trestného stíhania. Po podaní obžaloby žalovaný nepreukázal, že skutočnosti odôvodňujúce oslobodenie žalobcu vyšli najavo až po podaní obžaloby, v konaní pred súdom a že trestné stíhanie, vrátane podania obžaloby, si žalobca zaviniť sám. Oslobodení nebol z dôvodu, že by bol trestný čin prekvalifikovaný a takýto čin by bol už z uplynutia doby nestíhateľný, alebo dokonca, že by išlo čo i len o priestupok. Je právom, dokonca povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať trestný čin. Neznamená to však, že sa musí vzniesť uznesenie o začatí trestného stíhania voči konkrétnej osobe, alebo, že sa musí podať obžaloba. Svojím konaním zasahujú do osobnej integrity stíhaného subjektu, ovplyvňujú mu rodinné, pracovné vzťahy, postavenie, psychiku, život a to negatívne. Ak tak už urobia, tak ako v prípade, že je osoba vinná táto dostáva trest, musí žalujúci subjekt niesť dôsledok za omyl či nesprávne rozhodnutie. Takýto následok je aj nemajetková ujma upravená v zákone č. 514/2003 Z.z. (napríklad rozhodnutia všeobecných súdov: sp.zn. 5Co/21/2016 zo dňa 12.04.2016 KS Bratislava, sp. zn. 6Co/589/2015 zo dňa 13.06.2016 KS Bratislava, sp. zn 2Co/192/2010 zo dňa 24.12.2012 KS Bratislava, sp. zn 16Co/219/2017 zo dňa 18.01.2018 KS Banská Bystrica). Trestné konanie vnáša do života obvineného značnú neistotu, znamená pre neho významnú psychickú záťaž. výrazne zasahuje do súkromia a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, aj vtedy ak nie je stíhaný väzobne. takýto zásah je citeľnejší ak je stíhaná osoba oslobodená z dôvodu, že sa skutok nestal, alebo nie je trestným činom. Ak takéto konanie trvá neprimerane dlho pocity frustrácie môžu viesť k psychickému a fyzickému poškodeniu jednotlivca. Tam kde je v stávke osobný, rodinný a pracovný život. občianska česť a doterajšia bezúhonnosť, sú dôsledky závažnejšie a vedú niekedy k úplnej osobnej, spoločenskej a profesnej likvidácii dotknutej osoby (nález ÚS ČR I.ÚS 2551/13 zo

dňa 29.04.2014). Okresný súd nepovažoval iba samotné konštatovanie porušenia práva za dostatočné zadostučinenie. Vzhľadom na uvedenú judikatúru a citované skutočnosti je daný základ nárok žalobcu voči žalovanému na preskúmanie výšky náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Dotknuté uznesenie o začatí trestného stíhania bolo nezákonným rozhodnutím, žalovaný je pasívne legitimovaný.

53. V zmysle ústavy SR ako aj dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý Slovenská republika ratifikovala, má každý občan právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, aby jeho záležitosť bola spravodlivo v primeranej lehote prejednaná, má právo sa obhajovať sám, alebo prostredníctvom obhajcu. Každý občan má nárok na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu iného štátneho orgánu a musí mať účinné právne prostriedky nápravy. Pokiaľ v citovanom zákone nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy zo zodpovednosti za škodu Občianskym zákonníkom. V zmysle citovanej ústavy SR a dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má občan právo na náhradu škody aj vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Občiansky zákonník upravuje právo dotknutej osoby na nemajetkovú ujmu. Súd mal za to, že v tomto prípade tak zákon č. 514/2003 Z.z., dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992, ako aj Občiansky zákonník dostatočne zabezpečujú právny nárok žalobcu, pričom tieto sa vzájomne prekrývajú. Súd postupoval v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. majúc za to, že postupom podľa tohto zákona je dostatočne vyporiadaný nárok žalobcu a nie je dôvod pre postup podľa ďalšieho citovaného zákona či dohovoru samostatne.

54. Vznesené obvinenie bolo uznesením zo dňa 04.09.2008. Trestné konanie voči žalobcovi sa skončilo 05.10.2016 definitívnym oslobodením. V predmetnom trestnom konaní vznikla žalobcovi škoda, keď musel uhradiť svojmu právnenému zástupcovi v trestnom konaní trovy právneho zastúpenia. Podľa dohody platil 130 eur za úkon a celkovo 12.960 eur, pričom túto sumu si uplatňoval. Tarifná odmena bola v sume od 105,36 eura do 143 eur, plus režijný paušál a strata času a cestovné náklady. Žalobca v tomto konaní podrobne špecifikoval jednotlivé úkony v trestnom konaní (č.l. 29-35, 125-130, 200-201). Odmenu právnenému zástupcovi zaplatil. Až na úkony č. 3, 28,30, 41, rozsah úkonov 37, 44, 45 za hlavné pojednávania nebola táto špecifikácia, hodnota trov právneho zastúpenia 63 úkonov spolu s režijným paušálom a DPH v sume 9.970,14, spolu s cestovnými nákladmi medzi stranami sporná. Žalovaný okrem uvádzaných nespochybnil vykonanie úkonov právnej služby, nenapádal ich účelnosť, potreby ich vynaloženia zvoleným obhajcom, hodnotu. Z tohto dôvodu s poukazom na princípy CSP si súd, po oboznámení sa s nimi a trestným spisom, rozsah týchto úkonov osvojil za preukázané okrem úkonu júla 2008 štúdium spisu z dôvodu, že právny zástupca žalobcu v trestnom konaní nedokladoval štúdium spisu, dňa 18.07.2008 si len prevzal fotokópiu spisu v čase od 14.25 hod do 14.30 hod čo nemožno považovať za štúdium spisu. Po jednom úkone na hlavnom pojednávaní dňa 04.02.2014, 12.05.2014 a 13.05.2014, keď podľa trestného spisu netrvalo hlavné pojednávanie v takom časovom rozsahu ako uvádzal žalobca. I keď boli hlavné pojednávania vytyčené na skorší čas pre určenie rozsahu trov je podstatné koľko reálne trvali, bez prestávky. Zvyšný čas by bolo možné akceptovať len ako stratu času. Konzultácia klienta s advokátom môže prebiehať v rozsahu ako sa dohodnú, pre účel výšky trov však možno akceptovať len dôvodne vykonané konzultácie pred resp. po úkone ktorý v trestnom konaní prebehol. Súd nemohol akceptovať konzultáciu zo dňa 26.03.2013, keď od poslednej konzultácie sa nič v trestnom konaní neudialo, len prečíslovanie časti spisu čo nemá žiaden vplyv na priebeh konania. Nadbytočná z hľadiska efektivity bola ak konzultácia zo dňa 16.04.2014. Od poslednej konzultácie bolo vytyčené hlavné pojednávanie, ktoré však bolo odročené a vo veci samej sa nekonalo. Na druhej strane súd akceptoval konzultáciu zo dňa 10.10.2013 keďže nadväzovala na výzvu predsedu senátu v trestnom konaní na predloženie vyjadrení k vykonaniu dokazovania. Poškodený má nárok na primeranú objektivizovanú výšku náhrady škody, tak aby táto nebola ani voči subjektu platiacemu škodu neprimeraná. Nie je vylúčené, aby sa stíhaná osoba dohodla s právny zástupcom na odmene. Je to však ich individuálna dohoda a povinná osoba má právo jej výšku preskúmať. Vyhláška č. 655/2004 Z.z. objektívne určuje výšku odmeny za úkon advokáta v trestnom konaní, v tomto prípade išlo o sumu 105,36 eur až 143 eur a režijný paušál bol 6,61 až 8,58 eura. Matematicky možno konštatovať, že suma 130 eur je približne rovnaká. Ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. však určuje, že poškodený má nárok na náhradu škody, ktorou je odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súd tak vychádzal pri určení náhrady škody z tarifnej odmeny podľa § 14 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., bez nároku za úkony č. 3,28,37,41, 44,45 (v úkonoch 37,44,45 bolo odrátané po jednom úkone). Žalobca platil síce aj v čase keď už bol úkon vyšší ako si dohodli za úkon 130 eur avšak celkovo bola žalovaná suma 12.960 eur za právne zastupovanie a v rozsahu tejto sumy je správny rozsah výpočtu trov žalobcu, čo sporné strany akceptovali. Spolu s cestovnými náhradami a stratou času (2.196

eur) to predstavovalo sumu 12.166,14 eura. Právny zástupca žalobcu namietal vyjadrenia žalovaného s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania avšak podstatné je, že ani súd nemohol priznať i bez vyjadrenia žalovaného žalobcovi vyššiu sumu ako určuje zákon. Právny zástupca žalobcu sám rozpor spôsobil, keď v mene žalobcu uplatňoval nesprávnu výšku trov právneho zastúpenia ako škodu žalobcu. Z titulu náhrady škody za náklady právneho zastupovania súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 12.166,14 eura žalobcovi.

55.Sloboda, česť, ľudská dôstojnosť, súkromie patria medzi základné ľudské práva. Zákon č 514/2003 Z.z. v konkrétnych situáciách (bod 51) poskytuje ich ochranu. Nie je možné vrátiť čas, či vymazať určité obdobie života. Všeobecne možno konštatovať, že trestné stíhanie po psychickej stránke objektívne negatívne vplýva na život žalobcu. Obava z trestu vnáša do mysle stíhanej osoby nepredstaviteľnú záťaž. Hlavne ak sa cíti nevinný a napriek tomu je neprávoplatne uznaný vinným a aj napriek oslobodzujúcemu rozsudku štát prostredníctvom prokuratúry podáva odvolanie. Psychické útrapy prináša neistá budúcnosť. Vedome či nevedome, určite nie úmyselne, sa táto situácia prenáša na rodinu stíhaného, spolužijúce osoby znášajú zlé obdobie so stíhanou osobou, o čo ťažšie je samotnému stíhanému. Určite smutnou stopou v živote žalobcu ostáva skutočnosť, že jeho manželka sa oslobodzujúceho rozhodnutia nedožije. Aj keď je nereálne preukázať vplyv trestného stíhania na jej chorobu všeobecne každý lekár bude konštatovať, že psychická hrá dôležitú úlohu pri liečbe a pri trestnom stíhaní jej manžela taká určite nebola. Ťažšie sa stíhaným osobám podniká a i združuje v spoločenstvách, kde je trestné konanie voči žalobcovi známe. O trestnom stíhaní vedela rodina, priatelia, susedia žalobcu. Počas stíhania sa ľudia žalobcovi vyhýbali a i keď sa to po oslobodení zlepšilo návrat k obdobiu pred stíhaním je nemožný. Súd posudzoval aj celospoločenskú situáciu a pohľad občanov na trestne stíhané osoby. Napriek všeobecne konštatovanému zákonnému pravidlu, že na obvineného či obžalovaného sa hľadí ako na nevinného pokiaľ nebude právoplatne odsúdený, je realita úplne rozdielna. Konkrétne ľudia nešpecifikujú svoje postoje, hlavne ak majú obavu, že by boli spoločensky neprijateľné, sú však v nich zakorenené a jednáajú podľa svojho vnútorného presvedčenia aj keď navonok z iného dôvodu. Je preto zložitá konkrétne preukázať zmenu postojov spoločnosti k súdnej osobe. Na druhej strane ak sa to preukáže je to podľa súdu dôvod na navýšenie nemajetkovej ujmy. Všeobecne sa za vinného berie každý kto je čo len obvinený, rovno je spoločnosťou odsúdený a potrestaný. Toto možno sledovať úplne bežne vo vyjadreniach ľudí ale aj ešte závažnejšie bežne v médiách, ktoré majú významný vplyv na formovanie názorov spoločnosti. Daný prípad bol pritom aj medializovaný, bolo uvádzané celé meno žalobcu. Ani právoplatné oslobodenie nedokázalo presvedčiť verejnosť o jeho nevine čo tiež žalobca dokladoval názorom diskutujúcich k novinovým článkom. Túto skutočnosť by si mal uvedomovať aj štát a konať tak aby bola uvádzaná prezumpcia nevinu zaužívaná a rešpektovaná v spoločnosti. Štát nemôže za individuálne zlyhania jednotlivcov v ich správaní, ale mal by toto pravidlo presadzovať do života ľudí, do ich postojov. Ak tak štát nekoná a jednoznačne možno konštatovať, že nekoná (žiadna prevenčná činnosť, žiadne vysvetlenie, vzdelávanie, poučanie, výchova, naprávanie, nekomunikácia s verejnosťou), je za takéto správanie spoločnosti zodpovedný. Štát (cestou príslušných orgánov a zástupcov) je na začiatku tohto reťazca a mal by si to uvedomiť a podľa toho konať pretože svojim prejavom nedáva dobrý príklad, pričom občania pozorne vnímajú jeho prejavy. Často orgány činné v trestnom konaní informujú o odhalení trestnej činnosti, ale ak nebola preukázaná, alebo bol páchateľ oslobodený na to tlačové konferencie nezvolávajú. Podľa súdu štát nepostupuje objektívne a nestranne a sám vyvoláva situácie napádajúce nerešpektovať prezumpciu nevinu. Štát má právo, a nič tomu nebráni, potierať trestnú činnosť, ale ak pochybí má niesť následky. Nemajetková ujma má potom odrážať aj preventívny charakter naprávania individuálnych chýb. Aj pri zdôvodňovaní výšky trestu sa používa preventívny charakter ako dôvod pre vyšší trest. Logicky potom aj pri opačnom postupe, teda náhrade škody za nezákonné rozhodnutie. Je všeobecne známe, že občania sa inak odmeranejšie, so strachom a nedôverou pozerajú na ľudí, ktorí boli trestne stíhaní, horšie sa im podniká, spolupracuje, pričom je irelevantné, či boli oslobodení alebo nie. Priama súvislosť medzi zrušením živnosti a trestným stíhaním nebola preukázaná. Trestné stíhanie však z dôvodu jeho dĺžky a rozsahu úkonov žalobcu obmedzovali v jeho živote pričom k úkonom dochádzalo počas pracovnej doby teda žalobca sa preukázateľne dostatočne nemohol venovať práci a podnikaniu. Drastickým nevhodným spôsobom štát cestou príslušných orgánov postupoval aj pri preukazovaní trestného činu. Žalovaný nevysvetlil a podľa súdu nemalo žiadnu logiku vniknutie orgánov činných v trestnom konaní do domácnosti žalobcu v skorých ranných hodinách za účelom domovej prehliadky. Samozrejme na základe zákonného súhlasu súdu, pričom súd čas neurčuje. Išlo o podozrenie z ekonomickej trestnej činnosti, nebol žiaden dôvod pre nutné bezprostredné konanie polície počas spánku rodiny žalobcu. Aj prehliadku nehnuteľnosti je možné vykonať ľudsky dôstojne, ako však aj žalobca konštatoval aj vyšetrovatelia

voči nemu vystupovali ako voči vinnému. Naozaj stačilo počkať na odchod maloletej dcéry do školy a nemusela byť traumatizovaná na zvyšok života, normálne stačilo zaklopať počas dňa a prezentovať sa oprávnením na prehliadku určite by prebehla bez traumy a psychického napätia. Žiadne ohrozenia zdravia nehrozilo. Chybou žalovaného, teda orgánov ktoré v jeho mene v trestnom konaní konali bola aj dĺžka trestného konania. Vo veci išlo o zločin, žalovaný v trestnom konaní spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní. Dokazovanie bolo vzhľadom na zložitost' a viac podozrivých rozsiahlejšie ako pri inom zločine či prečine. Dĺžka konania osem rokov a 31 dní napriek tomu nie je objektívne primeraná doba trvania trestného konania. Súd nekonštatuje vyslovene prieťahy v konaní pretože na to nemá zákonné oprávnenie. Vec žalobcu však mala by vzhľadom na jej závažnosť a priebeh skončená v kratšom menej ako polovičnom čase, pričom zodpovednosť žalobcu za dĺžku konania nebola zistená.

56.V živote žalobcu na základe trestného stíhania nastala podstatná a už nikdy nezmeniteľná zmena s vplyvom na celý jeho život. Táto zmena bola spôsobená vinou žalovaného. Tým, že bol žalobca protiprávne súdený, keď v zmysle citovaných judikátov toto vyplýva, z oslobodzujúceho rozhodnutia, mal súd za to, že objektívne mu vzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy, z dôvodu zásahov do jeho osobnosti, života, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia. Dané porušenie objektívne ako už bolo konštatované (nález ÚS ČR I.ÚS 2551/13 zo dňa 29.04.2014) vyplýva už zo samotného faktu, že sa voči nemu nespravodlivo viedlo trestné konanie. Trestným konaním vzhľadom na jeho výsledok boli porušené základne ľudske práva žalobcu v zmysle Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd je presvedčený, že pre porušenie týchto práv žalobcu, ktorých náprava je konštatovaná aj v zákone č. 514/2003 Z.z. nebolo dostatočné zadosťučinenie samotné rozhodnutie v trestnom konaní, ale súd mal za to, že žalobca má právo aj na nemajetkovú ujmu v peniazoch. Táto skutočnosť vyplýva aj zo samotného trestného konania. Ak by bol uznaný žalobca vinným, tiež by to neostalo len na papieri, nebolo by to len o konštatovaní v rozsudku, ale dostal by aj nejaký trest. V tomto prípade mu hrozil trest odňatia slobody nepodmienečne na dobu až dvanásť rokov. Adekvátne teda v prípade oslobodenia, tiež nie je dostačujúce samotné rozhodnutie. Súd teda zvažoval v akej výške by bola nemajetková ujma v peniazoch primeraná.

57.V príčinnej súvislosti s trestným konaním žalobcovi vznikla aj nemajetková ujma. Náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť na kompenzáciu stavu právnej neistoty, do ktorej bol žalobca uvedený a udržovaný v dôsledku neprimeranej dĺžky trestného konania. Trestné konanie sa viedlo voči žalobcovi od 04.09.2008 do 05.10.2016, spolu 8 rokov a 31 dní. Každý občan má podľa súdu v prípade nezákonného obvinenia nárok na nemajetkovú ujmu. Rozdielny prístup z pohľadu konštatovaného základného postoja by bol v rozpore s ústavnými právami občanov SR. Zákon neurčuje výšku nároku ani približne, uvádza, len že nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Ani judikatúra súdov neurčila nejakú ani len orientačnú sumu či mantineli v ktorých by sa náhrada pohybovala. Súd si pre určenie primeranej výšky určil základ za rok trestného stíhania žalobcu. Minimálnu výšku si súd predstavuje na sume 1.000 eur ročne. To je za najmenej závažný trestný čin resp prečin s maximálnou hranicou trestu odňatia slobody na úrovni možnosti uloženia podmieneného trestu odňatia slobody, bez osobitne priťažujúcich okolností prípadu. Všeobecná maximálna výška základu by však bola značne vyššia. Podľa názoru súdu, v prípade žalobcu ako bežného bezúhonného občana SR, teda nešlo o nejakú známu osobu v rámci celospoločenského života, alebo osobu s významným vplyvom na dianie v športovom, kultúrnom či vedeckom živote, prípadne vysokého štátneho funkcionára, pri stíhaní za zločin pri ktorom hrozil trest odňatia slobody do dvanástich rokov, bez väzobného stíhania je výška nemajetkovej ujmy za každý rok trestného stíhania vo výške cca 1.400 až 1.500 eur. Na viac súd zohľadnil neprimerane dlhú dlhšiu dĺžku trestného konania, časovú náročnosť trestného konania pre žalobcu, neprimeraný spôsob vedenia dokazovania (domová prehliadky), väčšie následky pre rodinu žalobcu s ohľadom na ich psychický a zdravotný stav.

Výška náhrady by mala byť v takej sume, ktorá prinesie ponaučenie aj pre subjekt, ktorý práva občana porušuje, teda aby nešlo o zanedbateľnú sumu, s ktorou by napríklad mohol štát počítať, pri trestnom konaní ako s nepodstatným údajom, na druhej strane to však nemôže byť suma, ktorá by občana viedla k zneužitiu citovaných zákonných ustanovení pre osobné obohatenia, napr. nejakým vyvolaním trestného konania, len za účelom oslobodenia. Za osem rokov (14.400 eur) a 31 dní (167,67 eura) predstavuje výška nemajetkovej ujmy sumu 14.567,67 eura. Spolu s náhradou škody za právne zastupovanie to predstavovalo sumu 26.733,81 eura. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania.

Žalovaný dobrovoľne neuhradil žalobcovi danú sumu, preto sa nasledujúci deň po odmietnutí tohto nároku dostal s plnením do omeškania. Žalobca si uplatňoval úrok z omeškania z náhrady škody za právne služby. Súd preto žalovaného z uvedenej priznanej sumy (12.166,14 eura) zaviazal aj na zaplataenia úroku z omeškania od 03.04.2017, odo dňa doručenia vyjadrenia žalovaného k uplatnenému nároku, vo výške 5 % ročne v zmysle § 517 O.z. a Nariadenia vlády č. 87/95 Z.z.. Vo zvyšku súd žalobu zamietol, keďže z uvedených dôvodov sa v ostatnej žalovanej sume s nárokom žalobcu nestotožnil. V zmysle § 232 ods. 2 CSP súd povolil žalovanému dlžnú sumu splatiť v 30 dňovej lehote z dôvodu potreby subjektu konajúceho za štát zabezpečiť uvedené finančné prostriedky zo štátnej pokladnice.

58.O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP. tak, že žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania priznal v rozsahu . Nárok súd posudzuje výlučne s pohľadu úspešnosti strán k predmetu žaloby. Súd mal za to, že strany boli pomerne úspešné. Z celkovej žalovanej sumy 32.960 eur priznaná suma 26.733,81 eura predstavuje 81,11%. Zamietnutá bola žaloba v sume 6.226,19 eur a žalovaný tak bol úspešný v rozsahu 18,89%. Žalobca tak bol prevažne úspešnejší v rozsahu 62,22% (81,11 - 18,89).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.